

(0/38)

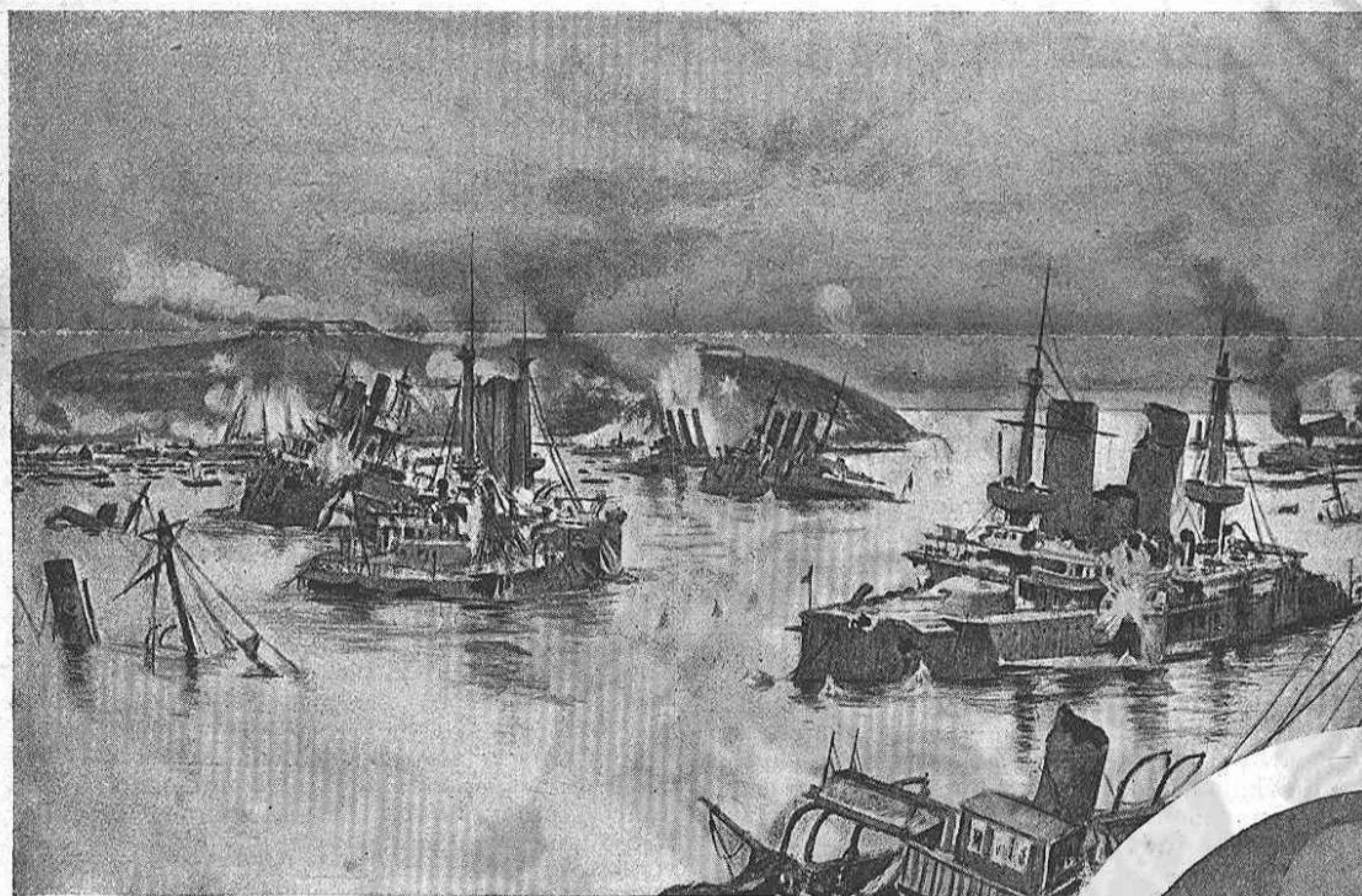

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagost)

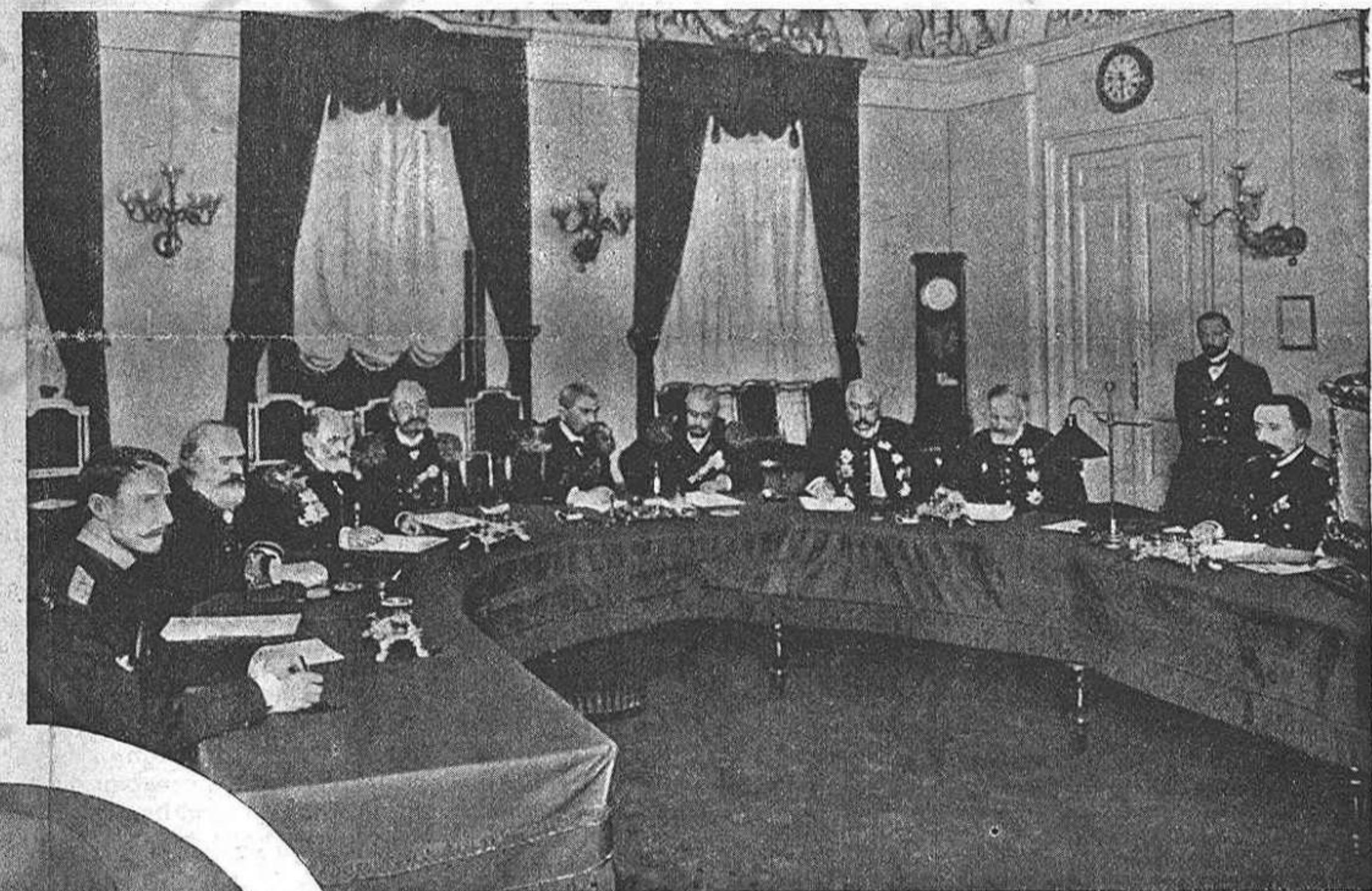
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: fora de Barcelona cada trimestre Espanya pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

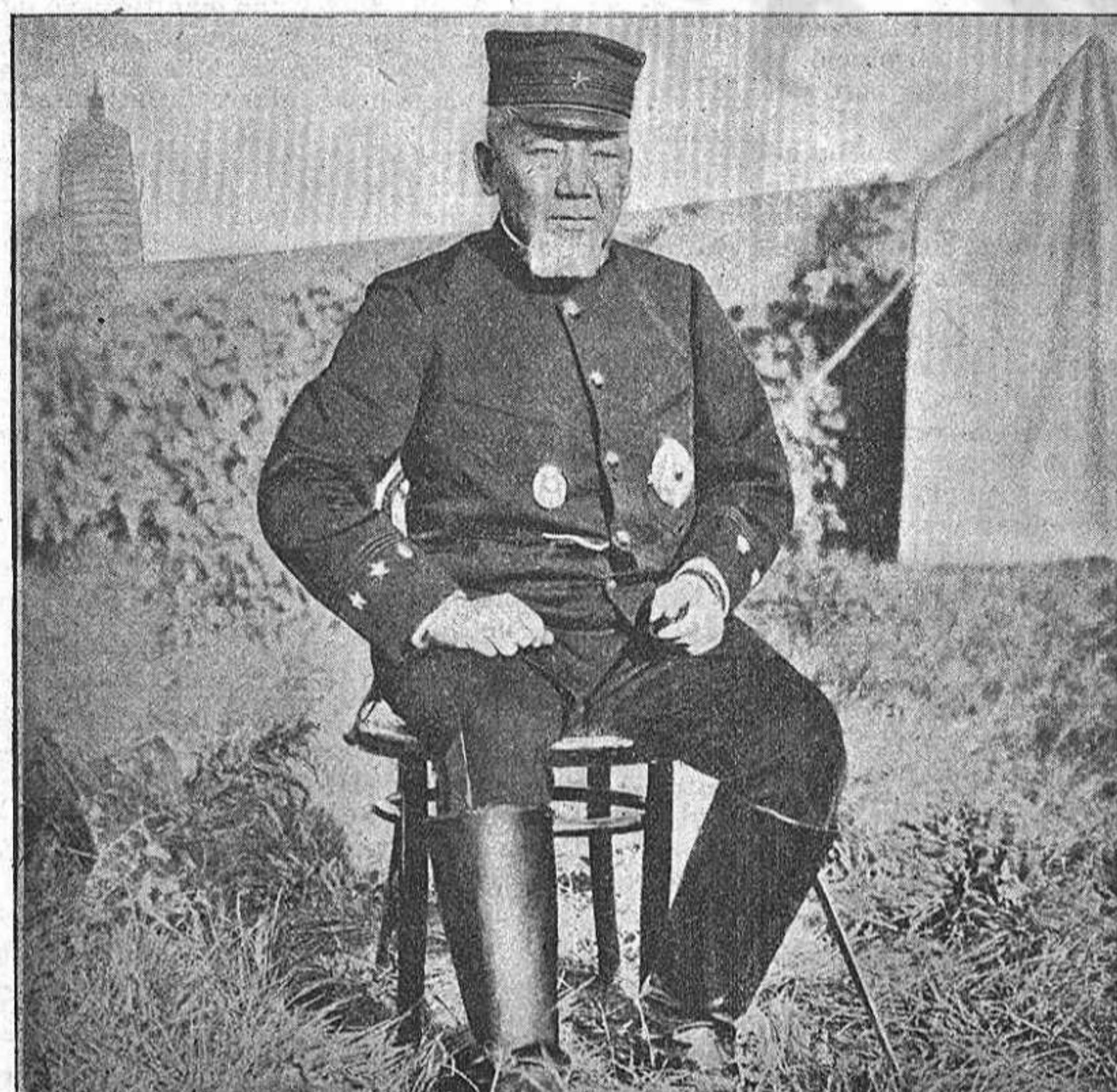
La rendició de Port-Arthur

Dintre de Port-Arthur
Ultims moments y destrucció final de la esquadra russa.

A Sant Petersburg
Reunió d'autoritats de Marina, pera ocupar-se d'alguns incidents de la campanya.

El mariscal OYAMA
generalíssim del exèrcit japonés.

El general STOESSEL
jefe de la plassa sitiada.

El general NOGI
jefe de las forzas sitiadoras.

Mapa de Port-Arthur, ab la Corea y la Mandxuria.

DE DIJOUS A DIJOUS

EN Romero Robledo volia que'l govern nombrés gobernador de Sevilla á un amich que desempenyava'l govern civil de Tarragona. El general Azcárraga no va voler ó no va poder complau'rel, y ja tenim á n'en Romero Robledo más cremat que un cabu de realistas.

De primer antuyi va limitir la presidencia de la comisió erectora del monument á D. Alfonso XII, y va anunciar que dimitiría també la presidencia del Congrés... y casi casi's proposava dimitir hasta de monárquich.

Velshi aquí alguns dels seus desahogos:

«Yo haré saber al país que se pretende alemanizar á España prescindiendo de la colaboración de los políticos civiles para que se entronice el militarismo.

«Qué hazas registradas en la historia de nuestros tiempos ha realizado esta pléyade de generales que hoy en colaboración extraña rigen los destinos de la nación?

»No se puede consentir que á un país tan sufrido como éste se le trate como si España fuera un gran *tanticomio*.»

Y acabava dijent:

«Yo, antes que consentir tiranos, moriré bajo la bandera que me cobijó cuando nací á la política, pero, como mí, iquéss ablo lo que caerá!»

Davant d'aquesta furia era qüestió d'apartar á les criatures... Perque vajin á saber l'aixafada que hi anava á haver, si aquest Samsón de la política monárquica s'abrossava á las columnas y desplomava d'un plegat el temple dels filisteus.

La dimissió de President de la Comisió erectora del monument á D. Alfonso XII fou, segons notícias, la fletxa més intencionada y la que va fer més blanco. Perque no hi ha un home més aproposit que l'antequerá per reunir fondos comprometent á tot vitxo. Y si bés es veritat que una part de les sumas reunides ja s'han gastat en el projecte y en preparatius, ell s'espavilará per aixecarne més, de manera que, retirantse en Romero, en lloc de monument, lo túnich que quedaría fora un gran capell.

En aquestes circumstàncies algú que té la má suau degué amoixarlo, per quant l'irritat solitari de la política monárquica, s'ha donat á partit, anantse'n á passar uns quants días á les seves possessions antequeranas, no sense avants retirar la dimissió que havia presentat ab carácter irrevocable. No per això li nombran gobernador de Sevilla al amich qu'ell proposava. En aquest punt s'ha de confessar que'l general Azcárraga ha triomfat. De seguir qu'en aquesta brega del pollastre antequerá algú li haurá prestat quart y ajuda; pero de totes maneras se'n ha sortit y se'n ha sortit bés.

En Romero ha plegat velas; baixant el diapassón de les seves invectivas. Davant d'algun periodista que, ansiosos d'impressions, anaren á visitar-lo, se limità á dir que tots els presidents del Consell de Ministres que hi ha hagut d'un quant temps á n'aquesta part eran una colla de *mentecatos*.

No per això s'ha afectat poch ni molt el general Azcárraga, qu'es un home tranquil, dels que s'ho tiran tot á la panxa.

Aixis, donchs, per aquest costat la patria està salvada.

No pot dirse lo mateix per lo que atany á altres aspectes.

Cert que á Madrid s'ha conjurat de moment una *huelga* de constructors que amenassava pendre grans proporcions, sometent la resolució de les diferencies entre patróns y operaris á la Junta de Reformas Sociales. Lo que resolguin l'Azcárate, en Dato y en Moret s'acceptarà per una y altra part. Y es de creure que adoptaran una solució justa y equitativa, acreditant els beneficis qu'en molts cassos de aquesta naturalesa pot produir un lleal arbitratje.

En canvi, á Cádiz, ab motiu dels nous impostos votats per l'Ajuntament pera cubrir el déficit que deixà en el presupost la rebaixa de las farinas, van esclatar desordres de multa gravetat. El poble, plé de indignació, va imposar la *huelga general*. Van tancar-se totes las botigas; las sustancies alimenticias escassejaven, y la multitut recorria 'ls carrers en actitud de revolta. Hi hagué gran trencadís de vidres y un intent de calar foch á las portas de la Casa Consistorial, y no podia faltarhi la correspondencia sangria.

La benemerita va fer foch sobre'l poble, resultant un mort y quatre ó cinc ferits, alguns d'ells de suma gravetat.

Y diu el govern que la benemerita va obrar ab multa moderació. Aixis serà quan el govern ho afirma.

L'ordre s'ha restablert. Ab sanch s'ha escrit una nova página d'horror en els anals d'una ciutat pacífica, culpable sols de no poder soportar el gravamen dels impostos. El govern es molt generós: dos sistemes hi ha de morir: ó de fam ó de mauser. El govern deixa que'l poble trihi.

PEP BULLANGA

SABRES DE PASTA

A ja molt temps que vé parlant se de un *grrran* projecte, que té per objectiu treure de la fanguera el carro del Estat espanyol.

Aquest carro 's troba atascat fins al botó de las rodas y no hi ha medi de arrenclarlo. Ultimament s'han fet varias probaturas y totes han resultat inútils.

Van enganxar als brassos á n'en Silvela, qu'es un matxet mol enteniment, y ab una mica més s'hi torna tísich: ell mateix demaná que'l traguessin de aquell compromís deixantlo tranquil al estable de la vida privada.

Seguidament hi van posar á n'en Villaverde, qu'es un matxet gros y sapat com un elefant, y á pesar dels cops de coll que hi donava, tampoch ne va poder sortir. El carro ni's movía.

A continuació van junyirhi á n'en Maura, qu'es un caball boig, molt briós y de molta sanch... Aquest ja 'l feya trontollar el carro; pero sense arrenclarlo ni un través de dit del pantano ahont está clavat. Lo túnich que conseguió era desarticularlo. Ab una mica més ne fa trossos.

Per últim hi han colocado al Azcárraga, qu'es un roci vell y de gran panxa, molt tranquil, molt manso y sense pretensions de forsa ni de brabó. Y li han colocado no porque fes cap esfors, que també resultaria inútil, sino en calitat de figura decorativa. Y el carro sense animal no hi pot estar ni un sol moment. Y allá 'l veurán, ab la boca dintre del morral, roseant el piñon, movent las orellas, ara endarrera, y ventantse als Romeros Robledos, vull dir las moscas, ab la qua.

Una situació interina de calma, de repòs y de girofias.

Més de una vegada s'ha pensat valerse no de un animal sol qu'es impotent per una empresa de tant compromis, sino de un tiro complet, de tota una riqua... Pero sempre s'ha hagut de desistir de intentar-ho, porque 'ls animals dels diversos establets del Hostal del Torn-pacífich son uns dimonis desenfrenats. Estan tots ressabiats y engelosits els uns ab els altres, y en lloc de traballar d'acort tots junts per arrancar el carro de la fanguera, capassos foran de alesas las pernas y revertantse á raigs de coses, en qual cas del carro no'n quedaria més que un pilot d'estelles.

• • •

En aquesta situació impossible y vergonyosa no hi hauria altre medi decorós y práctich que desprendre de totes las caballerías, portarlas á fira y en últim extrem cedirlas de franch á qualsevol gitano, y cridar al poble encomenantli que á forsa de brasos dessegués el pantano, aplanés el sots y obris un bon camí qu'en lo successor permetés la marxa segura del carro del Estat, sense trontolls ni perills.

Pero s'dona 'l cas que 'l poble no vol traballar de franch perque uns quants espavilats s'aprofiten de las seves suadas. El poble ho ha dit ben clar: — Si haig de ser jo qui ha de treure 'l carro y qui ha de recompondre 'l camí, jo y no més que jo vull conduhirlo y per mí y no més que per mí han de ser tots els beneficis de la empresa. Ja estich can sat de mantenir ganduls y mal-feyners que no fan més que destorbar y tirar la casa en orris.

Aquesta actitud legítima y enraionada, aquesta actitud resolta del poble es precisament la que més ha alarmat als amos del tinglado, y lo que 's ha fet concebir el *grrran* projecte de que parlavan. Troben més avinent per ells que 'l carro s'estigui pudint á la fanguera fins que no'n quedi ni rastre, que no pas accedir bonament á las pretensions del poble, que tot ho podria salvar, el carro y el cargament; però que tot ho voldría per ell, el cargament y el carro.

Y 'l *grrran* projecte consisteix en lo qu'ells ne diuen l'*alemanisació* d'Espanya.

• • •

Vostés preguntarán sens dupte: — ¿Ab que's menja aixó de l'*alemanisació*?

Ni ab culerra, ni ab forquilla: 's menja ab sabre.

L'*alemanisació* es la condensació del poder militar al túnich y exclusiu servye de las institucions. Es l'inversió del principi de govern que constitueix la rahó de ser de totes las nacions ben organitzadas. En lloc d'estar las institucions y l'exèrcit al servye del país, se pretén que 'l país estigui al servye del exèrcit y de las institucions.

Una imitació borda del imperi alemany, qu'es essencialment militarista.

Els que intentan aplicarla á Espanya no son capas de penetrar fins al fons de l'essència de aquest sistema. No veulen d'ell més que l'envoltura, la roba, l'obra del sastre. Y no saben qu'en care que pretenguin vestirse y engabanyarse á la moda germànica resultarán sempre lo que son, una colla de boleros.

Si la culta Alemania, 'l país de la Reforma y de la llibertat de conciencia, la terra clàssica de la Ciència y la Filosofia, de l'organización sólida y de la instrucción difundida desde las esferas més elevadas fins á les últimes capas socials; si una nació tan ilustrada y tan apta pera regirse per ella mateixa passa per sostener un imperi militar, no ho fa certament pel gust de ser regida pels cancellers de ferro, sino cedint á necessitats ineludibles, superiors á la voluntat dels homes.

La situació de Alemania al mitj del continent europeo, rodejada per tot d'enemis temibles, y la necessitat en que's troba de sostener sus brillants conquistes li imposan el gravamen del Imperi militar. L'Imperi es la patria. Sense això què'n faria d'anys y anys que Alemania seria una confederació democrática republicana! Y encare, espérine á veure si tardara gayre á constituirse en una República socialista.

• • •

Imitar la constitució del imperi alemany aquí á Espanya, sense altre objecte que l'affany de resoldre dificultats políticas internas, fora la més tonta, la més insensata de las solucions. No obraría de altra manera un mico que's proposés imitar á un home. ¿Qué'n treuria de fer tots els gestos del home, si al cap de vall seria sempre un mico?

El militarisme pot dominar dintre de una nació, quan s'ho ha guanyat proporcionant á la nació conquistes ventajoses y días de glòria. El militarisme pot imposar-sus quan el cervell que guifa es un cervell de Bismarck, quan el bras qu'executa es un bras de Moltke. Fora de aqueixas condicions no té aguant ni rahó de ser. Las mateixas institucions que figurant al davant del exèrcit hi poden figurar en tant tinguin las seves arrels enfondzadas en la conciencia del país. Quan el país no 's proporciona la sava vital es inútil que tractin de rodejarse de bayonetes. Fins las bayonetes en aquest cas s'assecan com las fullas de un arbre mort.

• • •

Y's vol comparar á Espanya ab Alemania. Extravios de la imaginació lleugera y insustancial, sempre inclinada fatalment á la ridiculés!

Parlar de un imperi militar aquí, als pochs anys de havers perdut vergonyosament, sense gloria, 'l gran imperi colonial que posseïfan; aquí ahont s'adjudica el lloch preminent de la milícia al que cregué escriure ab la sanch del infortunat Rizal la nota més brillant de la seva fulla de serveys!. 's'ha visto res més insensat y més irrisori!

Precisament aquí es ahont més se necessita que las espases al servey de la nació se retrepin en las fornals dels entusiastmes populars. En las institucions republicanes trobarà l'exèrcit l'ambient del prestigi recobrant aquella satisfacció interior que ja fa temps li falta.

Tot lo demés no es ni pot ser *alemanisació*: tot lo demés es *pretorianisme* mercenari al servey de una causa perduda. Afortunadament, es tal el desconcepte en que han cayut els que això intentin, que ni per pretorianos serveixen. Els sabres que desenvayin, si algun dia tractan d'imposar-se per anular las llibertats constitucionals, se veurà desseguida que no cortan ni pinchan... son sabres de pasta.

Y 's sabres de pasta 'l poble se 's menja.

P. K.

LLUISA MICHEL

CABA de morir á Marsella la gran agitadora revolucionaria coneugada per la *Verge roja*.

Nascuda á Troyes l'any 1835, y exercint de institutriu, comensá, en els últims temps del Imperi a pendre una part activa en el moviment internacionalista. Fou més tard una de las primeras figures de la *Commune de París*, distingintse en la triple tasca de curar ferits, pronunciar discursos y batres quan convenia en las barricades.

Sotmessa á un consell de guerra 's negà á defensarse y no fou condemnada á la deportació. A la Nova Caledonia se dedicà a instruir, educar y cuidar als fills dels deportats. Algún temps després li sigué concedit l'indult, però 's negà á acceptar sempre que no comprenghés tots els seus companys de desterro. A n'«aquesta actitud seva s'atribueix principalment la concessió de una generosa amnistia general que otorgà 'l govern en 1880, es dí nou anys després del venciment de la *Commune*.

Luisa Michel s'entregà á una enèrgica política de acció revolucionaria y en juny del 83 era condemnada pel jurat del Sena á sis anys de reclusió y deu de vigilància com instigadora de desordres que tingueren alguna gravetat. Pero al poch temps sigué novament indultada.

El cor hermós de aquella dona lletja, de faccions duras y angulosas, se revelava en tots els seu actes altruiistes; però mai brillà ab tanta esplendides, com ab motiu de un aconteixement que per poch li costa la vida. Perorava en una reunió pública, quan un tal Lucas, un desequilibrist, sense més ni disparà dos tiros de revòlver ferintla lleugerament en l'orella. Luisa Michel se constituí en la més apassionada defensora de aquell desditxat, no parant fins á obtenir la seva absolució. Y durant el temps qu'estiguerà fou l'amparo y 'l consell dels homes.

Veritat es que durant tota la seva vida no feu altra cosa que donar als pobres tot lo que tenia. Se privava de lo més necessari per socorre als indigents. Sos guanyos com escriptora, com á confidenciant, com á institutriu, las cantitats que li proporcionaven els seus amics y admiradors tot ho donava als pobres, essent ella per tal motiu més pobra que tots.

Possedí una eloquència inflamable y escribia bé. De ella 's conservan algunes llibres de verdader valor literari. Lo mateix escribia en prosa qu'en vers y en tot lo que brotava de la seva ploma s'hi percepix un gran calor de humanitat y de amor al próxim, y una gran aspiració als ideals de la igualtat y la fraternitat.

No necessitava creure en un'altra vida pera ser una santa.

J.

BATALLADAS

EMÀ diumenge á las deu del matí tindrà lloch l'acte de colocar una corona sobre 'l sepulcre que guarda 'ls restos dels voluntaris de la República, que 'l dia 11 de juner de 1874 moriren en el veïnat poble de Sarià en defensa de la legalitat repub-

lic. El partit republicà no 's olvida, perque 'l partit republicà, quan convingui, està disposat á imitarlos.

**

Algún any se realisava l'acte organitzant al efecte una solemne manifestació pública. Els primers governs de la restauració may varen impedir-la, sempre la varen permetre.

Estava reservada al actual l'arbitrarietat de prohibir-la resoltament. Deu tenir por de que 'ls valents voluntaris del Xich de la Barraqueta ressuscitin y li demandin comptes.

**

De totes maneres, ab manifestació ó sense, l'acte tindrà complert efecte. Punt de reunió dels bons republicans que vulguin associars'hí: el carrer de Santa Teresa de Sarrià. Hora: les deu del matí. Desde allí la comitiva 's dirigirà al cementiri. Honrém als màrtirs y confiém en el pervenir.

Pero, Sr. González Rothwos: «Vol fer el favor de dirme quin gust hi troba en regatejar el dret que teuen les classes obreras a reunir-se y associarse?»

Pretendre que no estan en regla, quan son dugs ó més las que ocupan un sol local, me fa olor de arbitrarietat. A lo menos no coneix cap ley que privi de conviure en un mateix domicili, á dos persones que s'aprecien. Y si ha de filar tan prim ab els obrers, per què no

PORT-BOU, 9 de janer

Ab motiu de celebrar el dia de Reys la festa major aquesta petita població, la Junta local de l'Extensió Universitària organitzà ab el concurs del Ajuntament, la important Festa del Arbre, en la que hi prengueren part totes les autoritats civils i militars i les escoles, que en número de sis, se troben instal·lades en aquesta, ab sos respectius mestres i estàndards. Reuní el numerós públic que omplí el local del «Cassino Espanya», aplaudí tots els discursos així com les hermoses poesies recitades pels noys. El President resumí y's repartiren a la jovanalla juguet-regalos consistents en accessoris pera la plantació dels arbres, y que rebien entre murmurs de alegria y satisfacció.

Seguidament emprengueren la marxa al lloch destínat per la plantació, tota la comitiva, precedida de una música al compàs de una sirosa marxa. Al arribar al punt determinat, el Sr. Alcalde entregà als quaranta quatre grups escolars, els arbres corresponents per ser plantats en lloc oportú.

No obstant haver pres part en dita festa popular, distintes colors polítichs, no hi hagué la mes mínima nota discordant, que es lo mes bonich.

LA BISBAL, 9 de janer

S' ha donat una disposició pera que tots els veuhns tanquin á las dotze de la nit. Y lo més célebre es que aquesta mida arbitraria ha sigut aprobada per concejals que s' diuen republicans. Res hi ha valgut que un d'ells, en Vicent, dongués rahóns de pes en contra de la disposició atentatoria á la llibertat.

Els amos dels establiments que tenen vida de part de vespre podrán enviar un diploma de honor á n' en Grau, felicitantlo per lo bé que ha sapigut defensar els seus interessos dintre la corporació.

CAPSANES, 3 de janer

El dia 28 del mes passat se va celebrar el bateig d'una criatura. El capellà donà hora á la comitiva que comparegué puntualment á las dugas de la tarde, tal com havíen quedat. Y ésseren á quin' hora arribà el mossens... A les cinqu tòcadas. Se n' havíen anat á fer una partida, y ja no s' recordava del bateig ni de la paraula donada.

Alguns suposan que si que se n' recordava, y que l' no camparéixer á l' hora fou una martingala pera que l' element jove que formava á la comitiva no pogués anar á ballar y s' hagués d' estar á missa.

«Tant pillin es el mossens de Capsanes?

TORTELLÀ, 10 de janer

A Castellfullit de la Roca disfrutan de un Azcarraga negre que té molt disgustadas á las donas y com se suposa als homes... per la part que 'ls toca. L' últim diumenge les emprenugué contra el sexo femení parlant, millor dit desbarrant sobre 'ls pentinats y las modas.

Com qu' es tan gelós de les sevus hicas de maria, volfria que las demés femellas no fessin gens de goig per qüestió de competència... Ah, mano, que la sabs llarga!

BAÑOLAS, 8 de janer.

Fa pochs días se suicidà, tirantse al llach, un honrat obrer, corresposnal en aquesta vila de varijs periódichs republicans, entre ells de LA CAMPANA DE GRACIA. Doncs bé, un ximplet diari que 's publica á Figueras, Lo Regional, carca-catalanista per més senyas, suposa que la sensible mort de aquell jove 's deu á un calentament de cascós y á la falta de temor de Deu. Aquesta infamant espatotxada que entre altres besties als diu del paperot de referència y que cap persona de seny y de cor pot aprobar, es senzillament una banderilla llansada enlayre prò que anava dirigida al esperit liberal.

Es dir que la mort voluntaria d' aquell desventurat es deguda á la falta de temor de Deu? Y donchs, el suicidi de D. Geroni Vergés, home eminentment catòlic que 's va anar á matar en aquell mateix lloch, sortint de missa y després de combregar setze vegadas?

«Hont es la falta del temor, en aquell cas?

Y donchs, aquests senyors del Regional, son tontos ó dolents?... Totas dugas cosas á la vegada!

OLESA DE MONTSERRAT, 10 de janer.

El passat diumenge fou inaugurat el magnífich Saló de festes de Fraternidad republicana. Es un gran local adjunt al que serveix de café, hermosament decorat, y ab tot y sus dimensions resulta petit el dia de la inauguració. Tal era la concurrencia que l' omplienava. En el ball que tingué efecte á la nit de 8 á 12 hi prengueren part més de 100 parells. Pocas vegadas s' havia vist á Olesa un acte tan hermós y concorregut, tan animat y satisfactori.

El Círcol caciquist, que avuy está agonisant, tractà de treure importància al ball de Fraternidad, organitzante un á la tarda, y á pesar dels grans esforços que practica ren pera portarhi gent, se veié molt desanimat. Las parellas no passaven de 30. Ab aixó sols s' está demonstrant que aquella associació creada exprofós pera secundar la política ambigua del diputat per Mura, està fent aygues á tota pressa. En cambi Fraternidad republicana veu aumentar de dia en dia el contingent dels seus socis, que alcancen ja un número considerable. Ab aixo, després de tants anys de perturbació y de marasma, s' está reconstituint l' honrada política dels Valldemperes y 'ls Llongueras, qu' en els bons temps feren de Olesa de Montserrat un dels centres més importants del republi-

Dugas professors

OM cada any va sortir de Santa Maria del Mar per encaminarse á la Catedral, la professió titulada de la Butlla de la Santa Crusada.

A la Butlla, á n' aquest tro de paper, per cert molt ordinari, que serveix pera dispensar als fidels, mediabantibus illis, de cumplir els preceptes quaresmals, sembla qu' es necessari tréurela al carrer á orejarse pera produir efecte, com si tinguessin por de que les arnas de la impietat la destrossessin.

Lo que significa en realitat aquesta professió es un medi com qualsevol altre de propaganda

—Recordeu-vos, bons catòlics, de que la Quaresma s' acosta y la Butlla ja està á punt. Recordeu-vos'n y desfeu els cordons de la bossa.

La Butlla, aquest privilegi otorgat als espanyols per l' Iglesia catòlica, data de l' època de les Crusas. Se necessitava diners pera fer la guerra als infidels, y 'va acudir al arbitre de demanarlos als catòlics, á cambi de la ventatja que se 'ls reconeixé de que podrián menjar carn sense pecar en l' època de la Quaresma.

Ab aixó s' vulnerava rodonament el carácter higiènic del dejuni, carácter que, segons diuen, la Iglesia va tenir principalment en compte al instituirlo. De manera, que, parlant en plata, l' Iglesia va dir als feligressos: —Doneume tant ó quant, y jo us permetré que menjeu carn, en l' època perillosa de la Quaresma en que las sanchs fan moviment... podreu menjar carn á desdir encare que us feriu, encare que us revertieu.

Y Vaya un carinyo va demostrar la Iglesia als seus beneficiaris...

Perque una de dos: ó el dejuni no respón á cap necessitat fisiològica, en qual cas no hi havia per que instituirlo; ó bé 'l dejuni es convenient á la salut del cos, en qual cas dispensar d' observarlo per diners, es pagar deliberadament un benefici ab un perjudici.

Que trihi l' Eminentissim l' extrém de aquest si-logisme que millor li sembla.

Y ara si considerém que la Butlla va crearse com una especie de contribució voluntària de guerra en l' època de las Crusades, trobarem que de les tals Crusades ja fa una munió de sigles que ningú se 'n recorda, y en canvi la contribució de guerra motivada per elllas continúa subsistint, com si encare s' hagués de anar á combatre 'ls moros y á conquerir el sepulcre de Jesucrist.

Això vol dir senzillament que quan l' Iglesia crea una socalinya productiva, ja després no se 'n sab ó no se 'n vol desprendre ab tanta facilitat.

Per conseguirho conta sempre ab la rutinaria credulitat dels babaus, que per la cantitat relativament exigua que importa la Butlla, no volen encaparrarre pensant pel seu propi compte, ni exposar-se tam-poch al enuió ó al desagrado dels que tenen al seu càrrec la facultat d' expedir patents de bons catòlics y de tancar ó obrir, segons convingui, las portes de la gloria eterna.

Donats aquests antecedents s' explica que la professió anunciadora del passat diumenge, pobre y esquifada, puig aquest any—y prou cremat que n' està l' Avi Brusi—no va contar per obra del Sr. Coroninas, que cada dia se 'ns está tornant més dimoni, ni ab el pali del Ajuntament, ni ab els dos municipials de cebalferia per obrir la marxa; s' explica, repteix, que la tal professió fes el seu curs entre la general indiferència dels veuhns y transuentis.

El Comitè de Defensa social aquesta vegada va badar. També van badar els sens fi de associacions y confraries qu' en vigilias del cinquantenari de la declaració dogmàtica de la Inmaculada van realisar aquella pomposa ostentació de forsas. Pera la Butlla no van tenir ni un mal pendó, ni una murga desafinada, ni un' atxa, ni un blandó, ni una cerilla. Qualsevol diria que ó bé no hi creuen ab la Butlla ó bé se 'ls ha acabat la corda.

En canvi, á la mateixa hora en que la rutinaria manifestació de la Butlla passava per alguns carrers de la ciutat vella, sense cridar l' atenció de ningú, sortia del teatre del Tívoli y s' encaminava á la nova Facultat de Medicina una comitiva lluhida, numerosa, radiant de alegria y satisfacció, ostentant un gran número de pendons, cada un dels quals representa un hermós conjunt de nobles anhelos y de benaurats sacrificis.

La formavan les Juntas Directivas, el professorat y 'ls alumnes dels Ateneos obrers y de las Escoles lliures, que pera suprir deficiencias del Estat y no pagar tribut als exclusivismes congregacionistes han fundat y venen sostinent els mateixos obrers, amants d' elevar per sus propias forsas son nivell intel·lectual.

Quina professió més simpàtica, més digna, més alevantadora! Y quin contrast més viu formava aquesta, tota moderna, ab l' altra tan rancia, tan rutinaria, tan cidual!

Algunas persones y entitats patrocinadoras del ilustrat esforç dels nostres obrers havian ofert algunes sumas pera que dividides en premis fossin repartides entre 'ls Ateneos y Escoles que s' han fet més dignas de alcansar als els seus progressos y ab els seus esforços. Donchs bé, á la repartició de aquests premis s' encaminava l' animada comitiva.

Tenien l' encàrrec d' efectuar el repartit 'ls dignes representants de la segona Assamblea Universitària que han honrat á Barcelona, y ab aixó sols està posada de manifest tota la importància del dia.

Catedràtics y obrers se trobaven reunits. ¡Quin contacte més esperansador!

L' Assamblea Universitària que per haver proclamat la llibertat de la Catedra y l' emancipació de la Ciència, fou objecte de la protesta y del allunyament de una part del professorat partidari del obscurantisme, y de un sens fi de desconsideracions de part de certes autoritats que creuhen que no convé disgustar al clero, posá digne coronament á las seves tasques ab l' acte del diumenge que revela per part dels catedràtics un generós afany d' ensenyar y per part de las classes traballadoras un noble dalet d' apendre.

Quan l' indiferència, l' despegó y l' egoisme semblan haverse apoderat de una part de las classes mitjans, que no saben ja per quins mars navegan, que han perdut per complet l' orientació y miran ab culpable patxorra la ruina de la patria, ve á infundir en els cors generosos una brillant esperança l' estret y carinyós abrás que s' donan els homes de ciència y 'ls homes del treball... una cosa parecuda al petó fecondant del sol á la terra que tanca en sus entranyas els gèrmens de la vida.

Aquesta, y sols aquesta es la verdadera Butlla, digna dels nostres temps. La Butlla de la Santa Crusada contra la ignorància, contra l' atràs, contra las preocupacions dogmàtiques, contra las falornias malsonans, contra l' opressió y l' esclavitud de las conciències.

Una Butlla que no s' paga ab diners, sino ab forsa de voluntat, ab ganas d' elevarse y ab ajuda lleal pera conseguirho.

Així es com se conquista el dret de governar-se el poble á si mateix, pera acabar de una vegada ab

tot un sistema de miseria moral y material, y estableix las ampliae bases de la instrucción gratuïta y obligatoria qu' es el secret dels grans progressos dels pobles més adelantats.

P. DEL O.

SALPICADURAS

A Cádiz hi ha hagut trompades ab corredisses, y sanch, y ingressos al cementiri y altres varis disbarats; a Valencia, huelga monstruo en una pila de rams; a Bilbao, romeras de gent que demana pa; a Jerez, portas tancadas y crits d' un gust especial...

Y aquí avuy es la broma. Pero quedin descansats; espero que al próxim número la lista s' continuará.

¡Allá va la esquadra russa! La bandera extesa al vent, las quillas tallant las onas... ¡Cóm avansan els vaixells!... ¡Allá va la esquadra russa! Pero, lo que á mitja veu els seus tripulants se diuen: ¡Pot sapiguerse hont aném?

Últimes declaracions del simpàtic senyor Maura: —Las cosas marxan molt bé y no hi ha per què amohnir-se. Ell està identificat ab el ministeri Azcarraga y li dará 'l seu apoyo sempre que li fassí falta. No sent el menor despit per la seva... reliscada, ni trama res en la sombra que no pugui confessar-se.

Vels' aquí, poc més ó menos, lo que ha dit el senyor Maura,

lo qual que, si haig de ser franch, jo no 'n crech ni una paraula.

¡Deu dels cels!... Ara fan corre que un fulano americà ha descobert que 'l gros Júpiter té un nou satèlit. ¡Vritat que 's quedan vestés de marbre? ¡Un' altra bola qu' esté dant voltas al gran planetà!... ¡Y nosaltres tan campants que vivíam, ni por piensos somiant sambent novetats!... Per xó, també val á dirlo, ni qui resulti prostaçych: ¡Joy que més que 'l d' un satèlit, els hauria entusiasmats el descubriment d' uns polvos ó un aparato especial per fer costelles gratuïtas ó pàns de crostons de franch!...

¡Toqueula, aixíxers xilensi!... D' això 'n dich trabajá ab trassa. ¡Pues no van tenir aquest dia la magnifica pensada d' expulsar de las escolas á tot llinatje de frares?

¡Vaya un debut més hermós per comensà a fer dissaparé!

Seguint per aquest camí, no serà cosa rara que Xile en vuyt ó deu anys se coloqués á la ratlla de las nacions que del món van avuy á la vanguardia.

¡Vaya, vaya ab els xilensi, quin modo d' espavarles! Casi bé sembla mentida que siguin retròts d' Espanya!...

¡Els franch baixan? No ho extrano: es lo que ars s' acostuma:

¡Els franchs baixan, y entre tant, i ay! els hipòcritas pujan.

¡En Romero s' ha enfadat! No hi fa re, estiguin tranquil. Ni que lensi llamps y trons, ni que abandoni á Madrid, ni que s' esmolli las ungles, ni que affili 'l espès, la sanch que l' ex-polxo vessi no es fàcil que arribi al riu.

¡Ell enfadat!... ¡Ell al vespre recordá 'l que al matí ha dit!... Els enfadats de 'n Romero... que me los planten aquí.

Y de 'n Polavieja, ¿qué? —Pues res; qu' esté bé dels ulls, que 'l seu papé s' paga ab prima, qu' es aclemat pel llançat, que allà dalt mana y disposa y en fi, —per dirlo més curt y valentme d' una fórmula de limitadísim us, —que sigue sin novedad en su importante salud.

C. GUMA

Despaig diari

las seves ordres, don Marcelo.

—¿Tenim tot el correu aquí?

—Interior, províncies y extranger.

—Donchs vaji donantme'l compte.

El subsecretari de la Presidència comensa á llegir:

—A Pratsech hi ha hagut tiros.

—Motín?

—El de sempre. Que no hi ha pa, que falta treball, que 's consums, que las contribucions...

—Y com s' ha arreglat la cosa?

—Hi han anat els civils, y...

—Entesos. Vagi llegint.

—L'arcade de Rocafonda invita al Gobern á la inauguació d' un nou convent de frares.

—Llàstima de no poder anarhi! Li donarà las gràcies en nom meu y li dirá que felicití al prior y a tota la comunitat.

Mes ara ja anuncian que no serà fins al Abril. Està molt bé. Pel Abril, cada debat ne val mil.

L'altre dia l'Eminentíssim va visitar la Diputació provincial de Barcelona, haventli fet el rendiri dels diputats monàrquichs que à l'última del pròxim mes de Mars els toca sortir d'aquesta casa.

Podia l'Eminentíssim tractarlos com a moribunds de la classe de distingits.

«Cóm es que no's hi va donar la benedicció apostólica?»

Llegeixos:

«Ayer se dijo que el jefe de los guardas de la Casa de Campo se halla enfermo de congestión pulmonar, a consecuencia de una veloz carrera en automóvil que dió con el Rey, quién insistió que le acompañase no obstante alegar sus achaques.»

«Comentari? Jo'm guardaré de ferlo. No vull que un automóvil corrent per les afores de Madrid fassi una desgracia a Barcelona.»

Decididament el govern rus, encara que vensut, no s'ona per conveniut.

Y vol la guerra, la guerra á tota costa; una guerra implacable, sense fi ni terme.

Que's vaji preparant pera rebre novas pallissas, ja que á lo que sembla 'ls japonesos no desdirán.

Vels'hí aquí un govern que més que un *rus* sembla un matalás. Y ho prova que quant més el pataquejan, més s'estufa.

Inconvenients d'elegir á un ministre massa bon mosso.

Com á tal va ser nombrat el general Villar ab la idea de que quan el Rey vají á fer un viatge al exterior, fothom admirí la estatura aventatjada del ministre de la Guerra.

Pero totes las ventatjas tenen els seus inconvenients. Y'l general Villar deu precisament á la seva estatura la seva desgracia. Y la seva desgracia es costiparse, quan els frets apretan.

**

Li succeix lo que á un coneigut meu que podrà encendre l'cigarro en un fanal del Passeig de Gracia, sense alsarse de puntetas.

Un dia rufol y desapacible, un nano, un verdader tap, li va dir amitantlo ab la mirada:

—Diguí senyor: ¿qué fa gayre fret aquí dalt?

Sembla que la esquadra russa del Báltic ha rebut ordres de permanéixer una mesada á Madagascar.

May ab més rahó s'ha pogut dir que la esquadra russa del Báltic està en remull.

Días enrera's van presentar al govern civil dos joves treballadors dihent:

—Vením á que 'ns agafin, y 'ns portin á la presó.

—¿Han comés algun delicto? —els hi preguntaren.

—Sí, senyor; —varen respondre— hem passat trenta sis horas sense menjar res. Per lo tant, avante de que 'ns decidímos á atentar contra la propietat, millor

será que 'ns portin presos. A lo menos ens donaran menjar, y 'ns farán dormir sota cubert.

**

Aquest fet es rigurosament històrich.

À quin extrém de miseria ha arribat el poble obrer, que ha d'implorar que li donguin estada á la presó, per no tenirse que morir de fam!

Stoessel y Nogui, el defensor y l'expugnador de Port Arthur, després de la capitulació de la plassa, han quedat tan amics, que fins s'han fet retratar junts, després d'haver esmorzat plegats.

La mateixa conducta segueixen els vencedors y els vençuts, colmantse d'atencions, obsequis y delicades. Ningú diria que aquells homes alguns dies enrera's matessin ab la més cruel ferocitat.

¡Qué bestia es l'home quan se posa al servei dels despotas que l'atían!

Per què lo que fan avuy els russos y japonesos no havían de ferlo avants de començar el siti de Port Arthur, y hauríen estalviat milers y milers de vidas bárbarament sacrificadas, y hauríen establert la pau?

El general Azcárraga ja ha trobat qui's presta á servirli de ministre de Marina.

No tot està perdut.

Ministre tenim per la Marina. Ara no més falta que tinguémin Marina pel ministre.

El governador del Ferrol s'ha fet acreedor á que qualsevol barber de la Real Casa li fassi la corona al bell mitjà de la clopsa.

Figúrinse que aquell Ajuntament, en us del seu dret, havíen suprimit del pressupost las consignacions destinadas á subvencionar festes religioses.

Y figúrinse que l'governador, usant del seu tort, puig careix de facultats pera ficarse en aquestas coses, per sí y ante si les hi ha tornadas á posar.

Pero com si no hagués fet res, perque l'Ajuntament, abstenintse d'invertirlas, ja està llest.

¡Vaya uns governadors corran per aquellas terras! Més que catòlichs son albats. Se creuhen anar al cel quan se morin, y 's quedarán als llums.

Afirma un periódich de Madrid que l'general Azcárraga no pot fer sombra á ningú.

—Tan groixut y no pot fer sombra? Impossible.

Sombra y mala sombra per anyadidura... O sino que ho diguin els pobres repatriats, per son propi compte y en nom dels que van deixar els ossos á Cuba y á Filipinas.

Las subsistencies cada dia més caras y l'traball cada dia més escàs y mal pagat.

Aquesta es la síntesis de l'actual situació d'Espanya.

Al últim se realisan els ideals dels governs clericals.

El poble viu de miracle.

—Vea V., don Marcelo, zi le conviene arguna. Hay inglesas, alemanas, normandas, rusas....

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—En-tra-ma-li-a du-ras.
2. ANAGRAMA.—Sogras—Orgas—Rogas—Rasgo—Gosar.
3. TRENCA-CLOSCAS.—Los picaros celos.
4. CREU NUMÉRICA.—Mercantil.
5. GEROGLÍFICH.—De Nadal d Sant Esteve.

Han endavatinat totas ó part de les solucions corresponents al número passat els caballers: Jaume Casals (Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya

(Reus), y F. S. Gastador del Regiment de Espanya